

از سوادای حمله به ایران
تا امید به اعتراضات انتخاباتی
آخرین تلاش‌های
یک پوپولست

شاهد

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

روایت سلیمی نمین
از وضعیت انتخابات ۱۴۰۰

منع کاندیدآوری کسانی
که از رهبری حکم دارند

چهارشنبه ۲۸ آبان ۱۳۹۹، ۲ ربیع الثانی ۱۴۴۲، ۱۸ نوامبر ۲۰۲۰

سال ششم - شماره ۱۵۶۰ - ۸ صفحه - قیمت ۲۰۰۰ تومان

گفت‌وگوی همدلی با دبیر کل خانه پرستار
امنیت‌شغلی
قوزی بالای قوز کرونا
برای پرستاران شرکتی
همدلی! فوت پرستار شیرازی به همراه فرزند هفت‌ماهه‌اش به‌دلیل ابتلا به ویروس کرونا خبر تکان‌دهنده‌ای بود که سبب‌ساز جریحه‌دار شدن احساسات جامعه پرستاری و البته مردم شد.

آمار کشتار روزانه کرونا
به ۵۰۰ نزدیک شد
کارگران با حقوق سه میلیون
راهی دشوار تا خرید در پیش دارند
حساب و کتاب بی نتیجه
کارگران برای خرید مسکن

نارضایتی خانواده‌ها،
چالش جدید
در نامگذاری معابر
گزارش همدلی از مرگومیر بر اثر سوانح جاده‌ای
جاده‌ها همچنان
بوی مرگ می دهند
همدلی! آمار چند صدتایی قربانیان کرونا در روز نگاه‌ها را از تهدیدها و پدیده‌های مرگبار دیگر مانند تصادفات، بیماری‌های قلبی، سرطان و... منحرف کرده است.

همدلی، نامزدی زنان در انتخابات ریاست جمهوری را بررسی کرد

مناقشه بی‌پایان بر سر «رجل سیاسی»

همدلی! مناقشه بر سر مفهوم رجل سیاسی در قانون اساسی و برداشت جنسیتی از آن در هر انتخابات مطرح می‌شود. هر بار اگر چه دو طیف از نظرات درباره مفهوم رجل سیاسی در باب حضور در انتخابات وجود داشته، اما در عمل هیچ زن رئیس جمهوری در ایران نداشته‌ایم. اخیراً احمد خاتمی، عضو فقهای شورای نگهبان در پاسخ به سوالی مبنی بر این‌که نظر شما در خصوص اظهارنظرهای مختلفی که اخیراً پیرامون کاندیدآوری زنان در انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۴۰۰ و این‌که زنان هم می‌توانند مصداقی از رجل سیاسی

حمله و دفاع به سبک قالیباف و جهانگیری

بازگشت به مناظرات انتخاباتی

سرمقاله

سه‌گانه‌ای برای عبور از یک‌گردنه دشوار

همان‌گونه که قابل پیش‌بینی بود با آغاز فصل سرما، موج دیگری از شیوع گسترده کروناویروس شدت گرفته و افزایش آمار فوتی‌ها، مبتلایان و وضعیت بستری بیماران و مشکلات و مشقت‌های کادر درمان حاکی از آن است که کشور در شرایط فوق بحرانی قرار دارد و شایسته‌است تدبیری جدی برای پیشگیری از پیامدهای بیشتر اندیشیده شود. خوشبختانه اگر چه با تاخیر، اما برنامه جدید دولت برای مقابله با کروناویروس از ابتدای ماه آذر ابلاغ شد و انتظار می‌رود با اجرای محدودیت‌های بیشتر و تعطیلی‌های گسترده‌تر از تلفات، پیامدها و عواقب ناگوار این ویروس منحوس کاست و امیدوار بود با توجه به کشف واکسن‌های مختلف کروناویروس در جهان و ایران، هرچه زودتر زندگی عادی در کشورمان جریان یابد. شوربختانه هم‌اکنون ایرانیان بحران کروناویروس با تحریم‌های ظالمانه علیه کشورمان، مردم و دولت را در شرایط دشواری قرار داده است و نمی‌توان منکر این واقعیت بود که حتی بسیاری از کشورهای پیشرفته نیز در مواجهه با این ویروس شرایط سخت و شکننده‌ای را تجربه کردند به گونه‌ای که هم از لحاظ تلفات و هم وضعیت اقتصادی متحمل آسیب‌های دشتناکی شدند. بدیهی است در کشور ما با توجه به اثرات طولانی تحریم‌ها و مشکلات اقتصادی این ویروس بیشتر و بی‌شستر زیان‌بار و آسیب‌زا بوده است. در چنین شرایطی برنجه بی‌انصافی است اگر از این وضعیت برای انتقاد از دولت و بهره‌برداری انتخاباتی و تسویه حساب‌های سیاسی استفاده شود.

ادامه در صفحه ۳

حمله و دفاع به سبک قالیباف و جهانگیری

بازگشت به مناظرات انتخاباتی

همدلی - اسحاق جهانگیری یک بار دیگر در مقام مدافع سرسخت حسن روحانی و دولتی که او بر صندلی معاونتش نشست است ظاهر شد و خاطره مذاکراتش از عملکرد دولت در مناظرات انتخاباتی سال ۶۹ زنده کرد. در حالی که دو تن از رقبای آن انتخابات هم اکنون در کنار رئیس جمهور سران قوا را تشکیل می‌دهند، اما حداقل یکی از آن دو یعنی محمدباقر قالیباف - که بلاخره توانست در انتخابات بی‌رقم سال گذشته به ریاست مجلس برسد- همچنان در مقام یک رقیب انتخابات ریاست جمهوری سابق ظاهر شده و لحن تندش را در قبال رئیس جمهور و دولت فعلی تاکنون تغییر نداده است. کما این که برخی از رفتارهای نشان می‌دهد که به انتخابات سال آینده نیز چشم دوخته است. به نظر می‌رسد که اسحاق جهانگیری نیز ترجیح داده است که در مقام دفاع از عملکرد دولت روحانی نیز به همان رویه روی بیاورد. معاون اول رئیس جمهور در دو روز گذشته سه بار مجبور شد که به دفاع از دولت در برابر مخالفان وارد عمل شده و تعبیر تندی نیز به کار برد. وی عصر روز سه شنبه در واکنش به اظهارات برخی مسئولان گفت: «مراعات وضعیت مردم را می‌کنیم، وگرنه زبانمان لکن نیست.» جهانگیری که در مراسم افتتاح و بهره‌برداری از خط تولید کیت تشخیص سریع ویروس کرونا، سخن می‌گفت افزود: «بعرضی‌ها نمی‌خواهند قدر بلدند و حرف‌هایی می‌زنند که مدیران را دلسرد می‌کند که در جایی پاسخ آنها داده خواهد شد.» او افزود: «همه می‌دانند که زبان مدیران دولت برای پاسخگویی زبان الکنی نیست. اما ما شرایط کشور مردم را ملاحظه می‌کنیم و فکر می‌کنیم مردم در این شرایطی که در درد و رنج و گرفتاری هستند انتظارات از مدیران و مسئولان این است که به فکر آنها باشند و ببینند چگونه می‌شود از درها و آلام مردم کم‌کرد و گرنه سرگرم شدن و پریدن به همدیگر مشکلی را حل نمی‌کند.»

بازگشت به مناظرات انتخاباتی
همدلی! اسحاق جهانگیری یک بار دیگر در مقام مدافع سرسخت حسن روحانی و دولتی که او بر صندلی معاونتش نشست است ظاهر شد و خاطره مذاکراتش از عملکرد دولت در مناظرات انتخاباتی سال ۶۹ زنده کرد. در حالی که دو تن از رقبای آن انتخابات هم اکنون در کنار رئیس جمهور سران قوا را تشکیل می‌دهند، اما حداقل یکی از آن دو یعنی محمدباقر قالیباف - که بلاخره توانست در انتخابات بی‌رقم سال گذشته به ریاست مجلس برسد- همچنان در مقام یک رقیب انتخابات ریاست جمهوری سابق ظاهر شده و لحن تندش را در قبال رئیس جمهور و دولت فعلی تاکنون تغییر نداده است. کما این که برخی از رفتارهای نشان می‌دهد که به انتخابات سال آینده نیز چشم دوخته است. به نظر می‌رسد که اسحاق جهانگیری نیز ترجیح داده است که در مقام دفاع از عملکرد دولت روحانی نیز به همان رویه روی بیاورد. معاون اول رئیس جمهور در دو روز گذشته سه بار مجبور شد که به دفاع از دولت در برابر مخالفان وارد عمل شده و تعبیر تندی نیز به کار برد. وی عصر روز سه شنبه در واکنش به اظهارات برخی مسئولان گفت: «مراعات وضعیت مردم را می‌کنیم، وگرنه زبانمان لکن نیست.» جهانگیری که در مراسم افتتاح و بهره‌برداری از خط تولید کیت تشخیص سریع ویروس کرونا، سخن می‌گفت افزود: «بعرضی‌ها نمی‌خواهند قدر بلدند و حرف‌هایی می‌زنند که مدیران را دلسرد می‌کند که در جایی پاسخ آنها داده خواهد شد.» او افزود: «همه می‌دانند که زبان مدیران دولت برای پاسخگویی زبان الکنی نیست. اما ما شرایط کشور مردم را ملاحظه می‌کنیم و فکر می‌کنیم مردم در این شرایطی که در درد و رنج و گرفتاری هستند انتظارات از مدیران و مسئولان این است که به فکر آنها باشند و ببینند چگونه می‌شود از درها و آلام مردم کم‌کرد و گرنه سرگرم شدن و پریدن به همدیگر مشکلی را حل نمی‌کند.»
جهانگیری روز دوشنبه نیز درواکنشی که پاسخ به انتقادات محمدباقر قالیباف علیه دولت درباره بودجه سال ۱۴۰۰ از زبانی می‌شود، درباره جایگزین‌های تامین مالی طرح معیشت گفت: «تجربه‌ام را می‌گویم: بودجه خوب آداب سیاستمداران است به ویژه سیاستمدارانی که شعار می‌دهند.» جهانگیری که در جلسه اقتصاد مقاومتی سخن می‌گفت افزود: «تجربه من به عنوان فردی که هم در دولت و هم در مجلس فعالیت کرده‌ام می‌گوید بودجه خوب آداب سیاستمداران به‌ویژه سیاستمدارانی است که تنها شعار می‌دهند. منابع و مصارف در بودجه کشور موضوعی واقعی است و باید با آن متطقی برخورد کرد. نمی‌توان ذهنی و خیالی منابع کشور را افزایش دهیم. متأسفانه برخی مسائلی که در حال حاضر عنوان می‌شود با ده برابر بودجه کنونی نمی‌توان به آن حرف‌ها جامه عمل پوشاند.» معاون اول رئیس جمهور همچنین روز دوشنبه در جمع با مدیران ارشد شبکه بانکی کشور با اشاره به تأکید رهبر معظم انقلاب مبنی بر ضرورت کمک به مسئولین دولت برای حل مسایل کشور اظهار داشت: «با شرایطی از ایس‌بتدر هم وجود دارد؟ برخی افراد که خیلی ادعا هم دارند فقط این جملات مقام معظم رهبری را تکرار می‌کنند و تصور می‌کنند که دیگران متوجه عملکرد آنها نیستند.» جهانگیری در بخش دیگری از سخنان خود، افزود: «عده‌ای نیز در داخل کشور تلاش می‌کنند که به جامعه الفا کنند دولت ضعیف است و تصور می‌کنند که اگر دولت را ضعیف و ناکارآمد جلوه دهند، مردم نگاه مثبتی به آنها خواهند داشت اما در حقیقت مردم آنها را اصلاً به حساب نمی‌آورند.»
این سخنان تند و تیز محمدباقر قالیباف و اسحاق جهانگیری یادآور انتقادات صریح دونفر از همدیگر در مناظرات انتخابات ریاست جمهوری در سال ۱۳۹۶ است. در آن مناظرات نیز سخنان تندی بین این دو رد و بدل شده بود. جهانگیری از اشاره به سابقه نظامی قالیباف گفته بود: «قایان می‌خواهند با همان روحیه نظامی گری خود همه مسائل کشور را پیش ببرند.» وی افزود: «قای قالیباف شما بیشتر بن تلافی که در بانک‌های اطرافتان وجود دارد را انجام دادید. این موسسات اعتباری را شما ایجاد کردید؛ آیا شما می‌دانید بانک قوامین امروز چه وضعیتی دارد؟» وی در بخش دیگری گفته بود: «قای قالیباف وقتی که مردم ایران در سال ۹۱ در تحریم‌ها گیر کرده بودند و به دنبال دارو و مسائل ضروری خود می‌گشتند، شما در برج میلاد بستنی ۴۰۰ هزار تومانی برای چه کسی سرو می‌کردید؟ اگر هشدار رهبری نبود، شما جلوی آن رامی‌گرفتید.»

ادامه در صفحه ۵

بازداشت

مواضع «وحدت آفرین» سفر ظریف به پاکستان

بازداشت
مخفی‌کاری در آمارها؛ دغدغه وزیر کشور
دکتر سیف‌الرضا شهابی
کارشناس سیاسی

روز دوشنبه هفته جاری، وزیر کشور در مقام فرمانده قرارگاه عملیاتی ستاد ملی مقابله با کرونا در نشست است که به صورت ویدئوکنفرانس با فرمانداران و روسای شبکه‌های بهداشت سراسر کشور برگزار شد، مطالب و دستورالعمل‌های بسیار جدی در ارتباط با کرونا و برخورد با متخلفان ایراد کرد که جدی بودن بیانات ایشان، این تصور را ایجاد می‌کند که گویا وزیر کشور در حال مزاح و شوخی با مسئولین است. اگر نویسنده‌ای خواهد در یادداشتی به تمام فرازهای سخنان آقای رحمانی فضل‌پهزاد، چه بسا متن او طولانی شود و از حوصله خوانندگان خارج است، ولیکن رحمانی فضلی در فرازی از سخنان خود در مورد آمارسازی و مخفی‌کاری در آمار فوتی‌های کرونا، تذکراتی دادند که جای شگفتی و پرسش دارد. اولین پرسشی که به ذهن نشونده‌خطر می‌کند این است، مگر از زمان شیوع کرونا در کشور آمارسازی و مخفی‌کاری وجود داشته است که آقای وزیر کشور را بر آن داشت تا با آن لحن و حکمی صریح تأکید کنند که فرمانداران یا مسئولان بهداشتی آمارسازی نکنند؟ آیا واقعاً پیش از این، آمار فوتی‌ها را کم اعلام می‌کردند که اکنون وزیر محترم کشور با تأکید از مسئولین مربوطه می‌خواهد آمارهای غلط ندهند و اگر آمارهای غلط داده شود، وزیر بهداشت در تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی جهت مقابله با کرونا دچار اشتباه می‌شود؟! پاسخ به این پرسش‌ها از دو حالت خارج نیست:

- ۱- آمارهای داده شده در این چند ماه تماماً صحیح و دقیق بود. در این صورت تاکیدی‌های وزیر محترم کشور بر چه مبنایی قابل ارزیابی است؟
- ۲- آمارهای اعلامی در ۹ ماه گذشته که از ورود کرونا به کشور می‌گذرد، با اغماض قابل توجه کمتر از آمار واقعی بود و اکنون فرمانده قرارگاه عملیاتی ستاد ملی مقابله با کرونا به این واقعیت واقف شد که آمارهای غیرواقعی و کمتر از آنچه که واقعیت داشته، جز گمراه کردن مسئولان و مردم حاصلی دیگر در بر نداشته و به این خاطر با قاطعیت هر چه تمام‌تر خواستار ارائه آمار صحیح است. متأسفانه وزیر محترم کشور می‌داند که متأسفانه ندانن آمار صحیح یا با تاخیر در اکثر قریب همه خصوص فوتی‌ها، سسکه رایج کشور است و یک نمونه آن عدم شفافیت و سرعت در مورد تعداد کشته‌شدگان آبان ۹۸ بود که بازار جوسازی رسانه‌های بیگانه را داغ کرد و در همین راستا، از روزی که کرونا در کشور شروع به کشتار کرد و در پی آن، آمارهای مبتلایان و خصوصاً فوتی‌هایی که اعلام می‌شد مورد شک و تردید افکار عمومی قرار گرفت و مردم چندان به این آمارها باور نداشتند و به گمان خود تعداد را بیشتر از اعلام رسمی بر می‌شمردند. احتمال دارد آنان که آمار را ناصحیح بازگو می‌کردند برای خود یا مسئول بالادستی خوش توجیهانی داشتند و استدلال‌هایی می‌کردند که البته شکی نیست بر نوع استدلال و توجیه در این زمینه نمی‌تواند منطقی باشد و چه بسا بر اساس همان داده‌های غلط برخی مسئولان ذریب‌ط تصمیمات خود را اتخاذ می‌کردند، موضوعی که جناب وزیر کشور به نوعی بر آن صحه گذاشت و تأکید کرد که آقای وزیر بهداشت-کتر نمکی- بر اساس همین آمارهای اعلام شده باید برنامه‌ریزی کند. بی‌تردید اگر از این به بعد همین استدلال‌ناصحیح حاکم باشد، کم‌افی‌السابق آمارهای اعلامی کمتر از واقعی خواهد بود و گمراهی مسئولین ارشد مملکت را در پی خواهد داشت و تأکیدات جناب وزیر کشور هم راه بجایی نخواهد برد. مردم هر شهر و استانی پیگیر هستند که آمار مبتلایان و فوتی شهر و استان‌شان اعلام شود و در صورتی که اگر افراد یا سازمان و نهادی مانع از آگاهی مردم از آمارهای هر منطقه شود، همین مسئله سبب بروز نابرابری در مردم نسبت به آمارهای اعلامی و شایعات نامشود. امید است با تأکیدات جناب وزیر کشور از این به بعد آمارها، شفاف‌تر و واقعی‌تر اعلام شود تا ایشان مجبور نشوند مجدداً اعلام کنند: «آمارسازی و مخفی‌کاری نکنید و آمارهای فوتی‌ها را کم ندهید.»

بازداشت

کرونا نشان داد که حصر کشور ممکن نیست

بازداشت
محسن صنیعی
استاد دانشگاه

با سخن جناب آقای قالیباف رئیس مجلس پیرامون این که «برای مشکلات باید سریع پاسخ داد» و میرداماد و باب هماهون را گرفت نه پسنسلیواتیا و جورجیا و آریزونا» بررسی میزان تاثیر عوامل داخلی یا عوامل خارجی بر مشکلات عمده کشور، بحث محافل است. برای ورود به بحث، سخن را با مثال تصادفات خودرو شروع می‌کنم. در تصادفات خودرو، می‌توان سه عامل نیروی انسانی، جاده و تکنولوژی خودرو را به عنوان عوامل برجسته یاد کرد، عامل تصادفات خارجی، اگر به بسیاری از تصادفات نگاه کنیم، عامل جاده یا تکنولوژی خودرو، بسیار بالاست و سهم عامل انسانی کم جلوه می‌کند، در حقیقت سهم عوامل بیرونی بسیار بزرگ نشان می‌دهد. ولی اگر در نظر بگیریم که عامل انسانی عامل تعیین‌کننده هدایت خودرو با هر تکنولوژی در جاده با هر کیفیت است، در نتیجه عامل انسانی بسیار بزرگ می‌شود و شاید عامل تعیین‌کننده باشد. ولی آیا عامل تکنولوژی خودرو و کیفیت جاده، بی‌تاثیرند؟ هرگز. این عامل انسانی، می‌تواند تعیین‌کننده در نحوه هدایت خودرو در جاده‌های با کیفیت مختلف باشد. دلیلی ندارد که بگوییم سرعت مجاز در جاده‌ها صد کیلومتر بر ساعت است، در نتیجه هم در بزرگراه‌ها و هم در جاده‌های پیچ‌درپیچ و کوهستانی یا سنگلاخی، سرعت همان صد کیلومتر بر ساعت است، یا فکر کنیم که مثلاً سرعت با همه ماشین‌ها با کیفیت‌های مختلف همان صد کیلومتر بر ساعت است. در حقیقت، سرعت مطمئنه را ارائه به عنوان عامل انسانی با توجه به شرایط جاده و خودرو تنظیم می‌کند.

در مورد بررسی عوامل داخلی یا خارجی بر تشنجی در مشکلات باید گفت که البته در همه پدیده‌ها و مشکلات داخلی مملکت، عوامل مختلف دخیل هستند. عوامل داخلی از جمله همه سیاست‌های کلان و قوانین و برنامه‌های اجرایی و نظارت و نیز مجموعه سیاست‌گذاران و قانون‌گذاران و برنامه‌ریزان و کارگزاران و همه ناظران بر امور و هم عوامل خارجی می‌توانند هم به عنوان عامل تاثیر گذار مثبت یا منفی، تاثیرگذار بر مشکلات کشور باشند. ولی کدام یک ارجح است؟ آیا می‌توان گفت صد در صد عوامل خارجی است و به داخل بستگی ندارد یا بالعکس؟ حقیقت این است که ما در دنیایی زندگی می‌کنیم که یک درصد جمعیت آن را داریم. ارتباطات جهانی، آن چنان درهم تنیده است که نمی‌توان گفت که ما می‌توانیم به علم بومی تکیه کنیم؟ بدون نیاز به دستاوردهای علوم به روز جهانی. سهم ما در علوم پزشکی، مهندسی، کامپیوتر روان‌شناسی، اقتصاد، جامعه‌شناسی و... در علوم به‌روز جهانی چه‌قدر است؟ سهم ما از تکنولوژی تولید چه‌قدر است؟ از اقتصاد جهانی چه قدر؟ از رسانه‌های جهانی چه اندازه؟ سهم ما در مشکلات جهانی چه قدر است؟ آیا می‌توانیم به دور خود تک‌حصار بکشیم و خود را از علم و تولید و تجارت و اقتصاد دنیا بی‌نصیب قرار دهیم؟ و به این ترتیب، آیا می‌توانیم خود را بی‌تاثیر از همه شرایط جهانی که در سیاست، اقتصاد، فرهنگ و رسانه است، در نظر بگیریم؟ قطعاً پاسخ منفی است ولی به هر حال، کجا تعیین‌کننده سرنوشت کشور است؟ طبیعی است که آن مرجعی که سرنوشت کشور را تعیین می‌کند، اتاق‌های فکر داخلی هستند که در مجموعه نهاد‌های سیاست‌گذار، قانون‌گذار، برنامه‌ریز و کارگزار وجود دارد. این مجموعه با در نظر گرفتن همه شرایط داخلی و خارجی، لازم است مطلوب‌ترین راه را برای رسیدن به رفاه جامعه ایرانی انتخاب کنند. آن وقت سرنوشت ما به شکل متفاوتی رقم می‌خورد اگر فکر کنند که ما می‌توانیم تعامل مثبت و متعادل با همه کشورهای دنیا داشته باشیم تا آن که فکر کنند که ارتباطات جهانی برای جامعه ایران، خطرناک است و باید خود را در قرنطینه قرار دهیم.

ادامه در صفحه ۵